

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΘΗΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηδὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 120. Ἐξά-
μηνη δραχ. 65. Τριμηνή δραχ. 35.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίου γράμμα διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνησι καὶ Τριμηνιοὶ ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΑΡΥΘΗ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' εἰ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζου τὴν 1ην ἰουλιουαυτοῦ μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπιδου ἑπιθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 29 Ἰουνίου 1940

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 31

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὡς που νὰ γυρίσῃ ὁ θεῖος σας
μπορεῖτε νὰ μείνετε ἐδῶ σὰν νὰ εἴ-
σθε στὸ σπίτι σας. Διέταξα δυὸ ἀν-
τρες νὰ πᾶν εἰς τοὺς Βενιμπουσι-
μᾶν ὅπου μένει ὁ Καστέρας καὶ νὰ
τοῦ ποῦν ὅτι ἤρθατε. Καὶ
τώρα γαῖά σας.

— ὦ! κύριε Διοικητά,
εἶπε ὁ Γιάννης, ἀφοῦ ἔχε-
τε τὴν καλωσύνη νὰ στεί-
λετε δυὸ ἀνθρώπους νὰ εἴ-
δοποιήσουν τὸν θεῖο μας
δῶστε μας τὴν ἀδεία νὰ
πάμε μαζί τους!

— Κάτι πολὺ μοῦ βιάζε-
σαι. Κι' ἂν ὁ Καστέρας
δὲν εἶναι στοὺς Βουνι-
μπουσιμᾶν, μήπως ἔχετε
σκοπὸ νὰ τὸν κυνηγήσετε
ὡς τὸ Βασ Τζάλ;

— Καὶ γιατί ὄχι; μιὰ
καὶ θὰ πᾶν ὡς ἐκεῖ οἱ
ἀνθρωποὶ σας.

— Μὰ τὸ ναί, ὦρατος
λόγος. Μικρὲ, σὺ εἶσαι
ἀτρόμητος. Σὲ συγχαίρω.
Τὸ θάρρος σου μ' ἀρέσει.
Ἄκουσε τώρα, παιδί μου.
Τὸ φρονιμώτερο εἶναι νὰ
περιμένετε τὸν θεῖο σας
ἐδῶ ἂν ὁμοῦς πάλι προτι-
μᾶς νὰ πάτε νὰ τὸν βρῆτε
πηγαίνετε, παιδιά μου,
στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ. Θὰ
σας δώσω μάλιστα κι' ἓνα
μουλάρι γιατί τὰ βουνα
εἶναι δύσβατα κι' ἔχουν
τρομερὰ κακοτόπια. Τὸ
λοιπὸν σὲ μιὰ ὥρα νὰ εἴ-
σθε ἔτοιμοι, θὰ ἔρθουν νὰ
σᾶς πάρουν δυὸ ἀντρες
μὲ τὸ ζῶο. Καλὸ σας κα-
τεῦδδιο καὶ καλὴν ἀντά-

μωσι, ἀγαπητὰ καλὰ μου παιδιά.

Ὁ Γιάννης εὐχαρίστησε τὸν Διοι-
κητὴ μὲ συγκίνηση κ' ὕστερα πῆ-
γε ν' ἀποχαιρετήσῃ τὴν κυρία Λα-
ροῦ. Ἐκείνη μόλις ἔμαθε τὴν ἀπό-
φασή τους, τὰ ἔχασε καὶ δὲν εἴξευ-
ρε τί νὰ πῇ.

— Δὲν εἶναι στὰ σύγκαλά του ὁ
Διοικητὴς, ἐφώναξε. Ποῦ θὰ πάτε μ'
αὐτὴ τὴ λαύρα; Ἐσεῖς θὰ σκάσετε,

παιδιά μου. Τάχα δὲν μπορεῖτε νὰ
περιμένετε δῶ μιὰ δυὸ-μέρες; Δὲν
σᾶς φθάνουν δσα ἔχετε τραβήξει ὡς
τώρα, μόνον θέλετε νὰ περάσετε κι'
ἄλλους κόπους κι' ἄλλες ταλαιπω-
ρίες;

Ἄλλ' ὁ Γιάννης ἐπέμενε.
— Τότε τουλάχιστον ἀφησέ μου
τὸν Μιχαλάκη καὶ τὸν Φραγκίσκο
καὶ πῆγαίνε μόνος σου ἀφοῦ σώνει καὶ

καλὰ θέλεις νὰ φύγῃς. Κ'
ἔπειτα τί τοὺς θέλεις μα-
ζύ σου, νὰ τοὺς ἔχῃς βάρ-
ος περιττό;

Ὁ Γιάννης ἀκούοντας
αὐτὰ ἐσταμάτησε γιὰ μιὰ
στιγμὴ. Ἄλλὰ ὕστερα θυ-
μήθηκε ἀμέσως πῶς εἶχε
ὑποσχεθῆ νὰ μὴν ἀφήσῃ
ποτὲ καὶ γιὰ κανένα λό-
γο μονάχους τοὺς ἀδελ-
φούς του. Ἐπειτα ὁ Μι-
χαλάκης καὶ ὁ Φραγκί-
σκος ἐδήλωσαν πῶς ἤθε-
λαν νὰ πᾶν μὲ τὸν ἀδελ-
φὸ τους καὶ πῶς δὲν ἐν-
νοοῦσαν νὰ τὸν ἀφήσουν
νὰ φύγῃ μόνος του.

— Μὰ τί παιδιά εἶναι
αὐτὰ; εἶπε ἡ κυρία Λε-
ροῦ ἀγανακτισμένη. Μ'
δλ' αὐτὰ ὁμοῦς τὰ ἔβαλε
νὰ φᾶν καὶ τοὺς ἐγέμισε
τίς τσέπες μὲ διάφορα
φαγώσιμα.

Σὲ λίγο ἤρθαν οἱ
δυὸ στρατιῶτες μὲ τὸ ζῶο.
Ἡ κυρία Λεροῦ ἐσύστη-
σε νὰ προσέχουν τὰ παι-
διὰ καὶ νὰ μὴν τὰ ἀπο-
χωρισθοῦν πρὶν τὰ παρα-
δώσουν στὰ χέρια τοῦ
θεῖου τους. Ἄκουσες Χια-
φούρ, εἶπε στὸν ἓνα ἀπ'
τοὺς στρατιῶτες.

— Μείνετε ἡσυχῇ, κυ-
ρία, ἀποκρίθηκε ὁ Χιαφούρ
μὲ ἀπότομο τρόπο, μεί-

Ἐίδαν ἀπὸ μακρὰ μερικοὺς κυρίους,
κυρίες καὶ παιδιά. (Σελ. 264, στ. γ')

νατε ήσυχη. Θάξουμε τα μάτια μας τέσσερα.

Και τὸ μικρὸ καρδάνι ξεκίνησε και σὲ λίγο βρισκόταν έξω ἀπὸ τὸ φρουρίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ' Δάσπη ἢ δουλειά μας

Ὁ Χαφούρ δὲν ἦταν κακὸς ἀνθρώπος ἀλλὰ οἱ τρόποι του ἦσαν ἀπότομοι και τὸ πρόσωπό του ἀγριωπὸ. Ἦταν ἀκόμη ἐξαιρετός στρατιώτης. Ὀλόκληρα τριάντα χρόνια εἶχε ὑπηρετήσει στὸ στρατὸ και ἀπ' αὐτὰ πάνω ἀπὸ εἰκοσιπέντε στὴν Ἀφρικὴ ὅπου εἶχε εἶχε πλῆρωθῆ ἑξ ἑσφορές.

Αἰτὰ μπάρει κανεὶς νὰ ρωτήσῃ πῶς ἔνας τέτοιος πολεμιστὴς εἶχε μείνει στρατιώτης και δὲν εἶχε προδικασθῆ; Ὁ λόγος εἶναι ἀπλοῦστατος.

Ὁ Χαφούρ ἦταν ἀγράμματος, πεισματάρης, ἀγαποῦσε τοὺς καυγάδες και λιγάκι και τὸ κρασί. Ἀπ' τὴν ἄλλη ὁμως μεριά εἶχε ἓνα πολύτιμο προσόν. Ἦξερε βῆμα πρὸς βῆμα ἔλα τὰ βουνα και τὰ μονοπάτια και μιλοῦσε τὴν ἀραβικὴ γλῶσσα σὰ δική του. Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν ὁ Διοικητὴς τὸν διέταξε νὰ πάῃ μετὰ τρία παιδιά.

Ἀλλὰ καθὼς φαίνεται ἡ μικρὴ αὐτὴ ἐκδρομὴ στοὺς Βουνιμπουαλιμάν δὲν ἦταν και πολὺ τοῦ γούστου του, γιατί μόλις βγήκαν ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ φρουρίου εἶπε γεμάτος ἀγανάκτηση στὸν ἄλλο στρατιώτη πὸς ὁ Διοικητὴς εἶχε διατάξει νὰ πάῃ μαζί του:

Μωρὲ χαρὰ στὴν ἀγγάρεϊ! Τί τοῦ κατέθηκε νὰ μᾶς φορτώσῃ αὐτὰ τὰ κουτάβια. Τὸ δίχως ἄλλο ὁ κύριος Διοικητὴς θὰ μᾶς πέρασε γιὰ παραμάνες.

Ἡ ἀγανάκτηση μάλιστα τοῦ καπετάν Χαφούρ ἔγινε ἀκόμη πιδ μεγάλη δταν ἀρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὰ μονοπάτια τοῦ βουνοῦ. Στὸ μεταξὺ και ἡ ζέστη εἶχε γίνε ἀνυπόφορη.

Ὁ Γιάννης ὁμως βιαζόταν τόσο πολὺ νὰ φθάσῃ στοὺς Βουνιμπουαλιμάν πὸς ἀγανκτοῦσε κάθε φορὰ πὸς ὁ καπετάν Χαφούρ ἔδινε τὸ πρόσταγμα νὰ σταθοῦν γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν λίγο. Ὁ Γιάννης δὲν δέχθηκε ἀκόμη οὔτε μιὰ φορὰ ν' ἀνέβῃ στὸ ζῶο ἀλλὰ πήγαινε πάντα πεζός, τόσο πὸς κι' αὐτὸς ὁ καπετάν Χαφούρ νὰ θαυμάσῃ τὴν ἀντοχή του.

Ἀπ' τὰ πολλά, ἀφοῦ ἀνέβηκαν ἓνα ἀπόκρημνο και ὄρθιο βράχο, ἔφθασαν κατὰ τίς τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα στὸ χωριὸ τὸν Βενιμπουαλιμάν.

Τὸ χωριὸ αὐτὸ ἦταν χτισμένο πάνω σ' ἓνα βράχο. Τὰ σπίτια του

ἦταν σὲ ἀθλία κατάσταση κι' οἱ χωριανοὶ φαίνονταν ἀπὸ μακρὰ καθὼς κάθονταν στὴς ταράτσες τὼν σπιτιῶν τους.

Ὁ πάρεδρος τοῦ χωριοῦ, ἓνας ἀνθρώπος παχὺς με χυδαῖο ἐξωτερικό, φορώντας ἓνα καταξοχισμένο μπουρνούζι, ἔτρεξε λαχανιασμένος και εἶπε στοὺς ξένους δι τὴν προηγούμενη μέρα εἶχε δεῖ τὸν Καπέτρα και πῶς τὴν ἦταν στὸ Βοῦ-Τζάλ.

Ἡ εἰδηση αὐτὴ δὲν ἀποθάρρυνε τὸν Γιάννη μ' ἔλο πὸς ἦταν πολὺ κουρασμένος ἀπὸ τὸν δρόμο, ἐθέμωσε ὁμως ἀκόμη περισσότερο τὸν Καπετάν Χαφούρ.

Δὲν καθόμαστε ἐδῶ νὰ φάμε λιγούλακι και νὰ πλαγιασοῦμε, εἶπε στὸν Καπετάν Χαφούρ ὁ συστρατιώτης του.

Ἀμ' δέ, εἶπε ὁ καπετάν Χαφούρ. Μὲ τὰ σωστά σου μιλάς τώρα, ἢ χωρατεύεις. Ἀς κρατήσῃ γιὰ τὴν μούρη του ὁ κύριος πάρεδρος τοὺς σάπιους κουρμάδες του και τὰ παλιολαξιμάδια του. Ὁ καπετάν Χαφούρ δὲν εἶναι ἀπὸ κείνους πὸς τρώει δι τὴ βρεθῆ μπροστὰ του. Ἔλα νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ μιὰ ὅρα ἀρχήτερα και ξέρω ἐγὼ μισὴ ὅρα πιδ πέρα ἓνα κτῆμα. Ἐκεῖ θὰ βροῦμε φίλους πὸς θὰ μᾶς περιποιηθοῦν τοῦλάχιστον σάν χριστιανούς. Δαιπὸν ἔμπρὸς μάκρρρρρ! και γρήγορα λιγάκι γιὰ νὰ φθάσοῦμε στὸν Ἅγιο Φίλιππο νωρίς γιὰ νὰ προφθάσοῦμε νὰ δειπνήσοῦμε.

Ὁ Γιάννης σηκώθηκε ἀμέσως και ἀκολούθησε τοὺς δύο στρατιῶτες και τ' ἀδέλφια του πὸς κάθονταν ἀκόμη πάνω στὸ ζῶο.

Ὅσο γιὰ τὸν χοντρὸ πάρεδρο, δὲν τοὺς εἶπε νὰ μείνουν οὔτε γιὰ τὰ μάτια.

Ὑστερα ἀπὸ μιὰ ὅρα ἀφοῦ πιδ ὁ ἥλιος εἶχε ὀσει κι' ἔπεφε τὸ βράδυ, ὁ Γιάννης διέκρινε ἓνα τετράγωνο κτίριο πὸς εἰμοιαζε σάν φρουρίο. Ἦταν τὸ κτῆμα Ἅγιος Φίλιππος. Τὸ κτῆμα αὐτὸ εἶχε ἓνα μικρὸ λαχανόκηπο και καρποφόρα δένδρα, μικρὰ δάσος ἀπὸ φοινικὲς και μιὰ σειρὰ ἀπὸ εὐκάλυπτους πὸς σκίαζαν τὸν κῆπο και δὲν ἀφιναν τίς καυτερὲς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου νὰ περνοῦν. Στοὺς πρόποδες τοῦ βράχου κυλοῦσε ἓνα ποταμάκι εὐεργετικώτατο και ἔκατὸ βῆματα πιδ κεί ἦταν ὁ νερόμυλος.

Ὅπως σωστὰ εἶχε ὁπολοῖσει ὁ καπετάν Χαφούρ τὸ μικρὸ καρδάνι μπήκε στὴν αὐτὴ ἀκριβὴς τὴν στιγμή πὸς ὁ νοικοκύρης και ἡ οικογένειά του ἐτοιμάζονταν νὰ καθίσουν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ δειπνήσουν.

Ἐδέχθησαν τοὺς δύο στρατιῶτες και τὰ παιδιά μετὰ γιὰ ἐγκαρδιότητα δι μόνον γιατί ὁ Καπετάν Χαφούρ ἦταν φίλος τους ἀλλὰ και γιὰ τί γενικά οἱ Ἀλγερίνοι εἶναι ἀνθρωποφιλοῦντες. Τὸ τραπέζι ἦταν μεγάλο κι' εἶτσι χώρεσαν εὐκολα και οἱ πέντε ξένοι οἱ ὅποιοι ἔφαγαν θαυμάσια.

Μετὰ τὸ δείπνο, ἐνῶ ἡ νοικοκυρὰ ἔστρωνε νὰ κοιμηθοῦν οἱ ξένοι, ὁ καπετάν Χαφούρ εἶπε στὸ Γιάννη:

—Ἐ, τί λές καλληκάρι μου, εἶναι ἡ δὲν εἶναι δῶς δροσερῶτερα ἀπὸ τὸ χωριὸ τοῦ κύριος πάρεδρου;

—Ἐ, και βέβαια πολὺ δροσερῶτερα, ἀποκρίθηκε ὁ Γιάννης.

Δὲν θὰ μοῦ κακοφαινόταν κακαθόλου, εἶπε πάλι ὁ Χαφούρ, ἀν μούθιναν μιὰ ἀσθηρὴ διαταγή νὰ μείνω δῶ με τοὺς καλοὺς μου αὐτούς φίλους παρὰ νὰ τριγυρνᾶ σ' αὐτὰ τὰ κατσάβραχα και νὰ μοῦ καίει ὁ ἥλιος τὸ λαρύγγι σάν νάχα καταπιῆ ἓνα κομμάτι πυρωμένο σίδερο.

—Κι' ἐγὼ αὐτὸ λέω, ἀπάντησε ὁ Γιάννης χαμογελώντας.

—Τὸ λοιπὸν νὰ τί θὰ γίνῃ, ὁ φίλος μου Μορέλης θὰ σὲς κρατήσῃ ἐδῶ στὸν Ἅγιο Φίλιππο τοὺς τρεῖς και τὸ σκύλο σας κι' ἐγὼ με τὸν συντροφὸ μου θὰ πάμε νὰ βροῦμε τὸ θεῖό σας. Οἱ δύο μας θὰ πάμε γρηγορότερα, ἐνῶ ἂν ἔχοῦμε και σὰς μαζὺ δὲν θὰ τελειώσοῦμε ποτέ. Σήμερα εἶναι ἡ πρώτη μέρα και κουτσάστραβὰ τὰ κατάφερεις, δὲν μοῦ λές ὁμως, αὔριο τί θὰ κάνῃς.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ

Ο ΜΙΚΡΟΥΛΗΣ ΜΟΥ ΘΥΜΩΝΕΙ

Τὸ λαμπρὸ μαργαριτάρι τρεμολάμπει στὴ ματιὰ... Τὸ μικρὸ μου παλληκάρι πάλι θυμῶσε, παιδιὰ...

Και τὸ δίδυμο κογχύλι —τ' εἶν' αὐτὸ πάλι θὰ λές;— Μὲ τὸ ροδαλὸ του χέλι, κάνει σούφρες—τί πολλὰς!

Στὴ μουρτίτσα τὴ ροδάτη μιὰ ἀστραπὴ καιὶ περνᾷ... Τώρα μοῦ γυρνᾷ τὴν κλάτη και τοὺς ὄμους του κουνᾷ...

Τὰ νυχάκια τοὶ τὰ τρώει... Τὴ μιὰ κλαίει... μετὰ γελᾷ... Τί θυμοὶ περνᾷν ἀθῶοι στῶν παιδιῶν μας τὰ μυαλά!

Νά, τὰ πόδια του χτυπάει στὰ σανίδια με θυμό... Τὴ Μαμά, δὲν ἀγαπᾷ... Πόσο τὸ λατρεῖτο ἐγὼ!

ΜΙΛΑ ΚΑΡΑΚΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Ο ΖΑΝΑΜΠΕΤΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΥΛΛΟΓΟΣ πρὸς διάδοσιν Ὁφελίμων Βιβλίων», συγκεχώντας τὴ «Λογοτεχνικὴ Σειρά του»—Σολωμός, Βαλαωρίτης, Ζαλοκώστας.—ἐκδίδει τώρα τὰ Ἔργα τοῦ Ροῖδη. Ἡ ἐκδοσὴ πὸς τὴν ἐπιμελεῖται ὁ κ.Κ. Καιροφύλας, σ' ἀποτέλεση ἔξῃ τόμου, πὸς ὅς τώρα κυκλοφόρησαν οἱ δύο. Κι' ὁ πρῶτος περιέχει και τὰ περίφημα «Συριανὰ Διηγήματα».

Μὲ πῶση ἀπόλαυση τὰ ξαναδιάβασα! Γιὰ τὸ Ροῖδη (1835—1904) εἶναι ὁ μεγαλύτερος νεοὲλλῆνας πεσοφάφης, κι' ὅχι μόνον ἀπὸ κείνους πὸς ἔγραψαν στὴν καθαρεύουσα τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς κατοπινούς πὸς ἔγραψαν στὴ δημοτικὴ. Σοφός, πολυμαθὴς, ἐγκυκλοπαιδικός ὅσο κανένας ἄλλος, με ἀληθινὰ σπινθηροδόλο πνεῦμα, και με ἄσος κλασσικό, τοννευμένο ἀπαράμιλλο, μόνον με τὸν ἀρχαῖο Δουκιανὸ και με τὸ γάλλο Βολταίρο μπορεῖ νὰ συγκριθῆ. Πραγματικῶς, τὰ σκαλα θύματα του θυμίζον πολὺ τὴ «Δίκη φωνηέντων» τοῦ πρῶτου, και τὰ διηγήματά του τὸν «Ζαδίγκ» τοῦ δευτέρου. Τὸ μόνον μειονέκτημά του εἶναι ἡ γλῶσσα.

Ἀλλὰ κι' αὐτὴ ἡ καθαρεύουσα τοῦ Ροῖδη, εἶναι ἡ ὀραιότερη ἀπὸ κάθε ἄλλου καθαρευουσιάνου, και τὸ κάτω-κάτω εἶναι ἡ καθαρεύουσα ἐνός δημοτικιστῆ κατὰ θεωρία, πὸς ἀπὸ νέος τὴ δημοτικὴ ὑποστήριξε—πριν φανῆ μάλιστα ὁ Ψυχάρης—και στὰ γεράματα τοῦ ἔγραψε τὰ «Ἐιδῶλα», τὴν πολὺκροτη ἐκείνη «γλωσσική μελέτη», πὸς τόσο προώθησε τὸν δημοτικισμό.

Ὁ Ροῖδης ἦταν και μεγάλος ζωφίλος. Ὅλα σχεδὸν τὰ «Συριανὰ Διηγήματά» του—ἀναμνήσεις του κι' ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴ Σύρα, ὅπου ἔζησε τὰ μαθητικά του χρόνια—ἔχουν ἥρωες ἐξαιρετικά κι' ἀγαπημένα στὸ συγγραφέα ζῶα, πὸς διηγείται τὴν ἱστορία τους και πλέκει τὸ ἐγκώμιό τους: Ἱστορία ἐνός ἀλόγου, Ἱστορία ἐνός σκύλου, Ἱστορία μᾶς γάτας, Ἱστορία ἐνός πιθήκου και καθῆξῃς. Και γιὰ νὰ κρῖνετε τὴ ζωοφιλία του, ἀκούστε πῶς ἀρχίζει ἡ Ἱστορία Ὅρνιθῶνος: «Ἐξ ὄσων εὐτύχησα ἢ ἐδυτύχησα νὰ γνωρίσω, εἶμαι ὁ μόνος ἀνθρώπος ὅστις, ἀν τὸν ὄνμαζαν ζῶον, δὲν θὰ ἔθεώρει τοῦτο ὡς προσβολήν. Ὅσον συναναστρέφομαι τὰ ζῶα, τόσοσ πείθομαι

δι τὸν ὄνμαζαν μεταξὺ αὐτῶν και τοῦ ἀνθρώπου καμμιὰ διαφορὰ ὡς ἠθέλησαν... παραδοξολόγοι τινὲς νὰ ἰσχυρισθῶσιν, ἀλλὰ μόνον δι τὰ πράγματα κατὰ τὰ ὅποια διαφέρομεν ἀπὸ τὰ ζῶα. δὲν ἀποδεικνύουν δι τὴν ἀνθρώπων ὑπεροχήν». Και τὸ ἔξηγεῖ σὲ δύο θαυμάσιες σελίδες πὸς ἀποτελοῦν τὸ προοίμιο τῆς ἀκόμα θαυμασιώτερης Ἱστορίας του.

Ἀλλὰ γιὰ μένα, ἡ πιδ θαυμάσια ἀπ' ὅλες εἶναι ἡ Ἱστορία ἐνός ἀλόγου. Κι' αὐτὴ ἔχει ἓνα πολυσέλιδο προοίμιο, ὅπου ὁ συγγραφέας μᾶς διηγείται χαριτωμένα ὅπο ποιὲς παράξενες συνθήκες εἰσήχθησαν τὰ πρῶτα ἀμάξια στὴ Σύρα, ὅπου ὡς τότε μεταφορικῶς μέσο, γιὰ τὴν πόλη, δὲν ὑπῆρχε κανένας, οἱ Συριανοὶ δὲ και οἱ Συριανὲς ἐπινουσοσαν χίλια κωμικά μέσα γιὰ νὰ φτάνουν στοὺς χοροὺς τῆς Ἀέσχης ἀλάσπατοι. Τὰ μᾶξια αὐτὰ ἦταν καμμιὰ δεκαριά, παιπάλαια ὄλα, πὸς τὰ ἔσπρναν ἰσάριθμα γέρικα ἄλογα «παντὸς γένους, χρώματος και μεγέθους», και τὰ δηγοῦσαν ἰσάριθμοι ἀμαξάδες κάθε λογῆς. Ἀθηναῖοι με φουστανέλλα, Ἑπτανήσιοι με σκούφους, Ἴταλοὶ με κόκκινα ζουνάρια, και δύο τρεῖς μόνον Συριανοὶ, πρῶην ὄνηλατες. Ὅλοι αὐτοὶ, μαζί με τᾶλλογα, κάθονταν γιὰ ὀικονομία, σ' ἓνα σταῖλο κοινὰ.

Ἀνάμεσα στᾶλλογα ἦταν κι' ὁ Ζαναμπέτης, πὸς τὸν ἐβάφτισαν ἔτσι γιὰ τὴν κακοτροπία του. Ὅλο ζαναμπειές, ἀλῆθεια, ἔκανε, δηλαδὴ «κακὴν χρῆσιν τῶν ποδῶν του και τῶν ὀδόντων», και δὲν ὑπέφερε, δὲν

ἀνεχόταν, παρὰ τὸν μικρὸ ὑπηρέτη τοῦ σταῖλου. Ἦταν ὡς δεκαπέντε χρόνων παιδί. Ἴταλός—γιατί πρόσφυγες, μετὰ τὴν ἰταλικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1848, εἶχαν κατακλύσει τὴν Ἑλλάδα—και τὸν ἔλεγον Τσέκο. Σιγά-σιγά ὁ Ζαναμπέτης τὸν ἀγάπησε τρυφερώτατα. Τὸν ἀφῆνε νὰ παίξῃ μαζί του ὅσο ἠθελε, τοῦ φύλαγε τὰ κουλούρια κι' ἔτι καλὸ τοῦ ἐπρόσφεραν, και τὸν ἔγλειφε στὰ χέρια και στὸ πρόσωπο. Τὰ γλυψίματα μάλιστα αὐτὰ τοῦ γιάτρεψαν ἓνα χρόνιο ἐξάνθημα, πὸς καμμιὰ ἀλοιφή δὲν μποροῦσε νὰ τὸ γιατρέψῃ. Γινόταν σωστὸ θηρίο—φόβος και τρόμος—δταν κανένας ἐπέεραξε τὸν Τσέκο, και μιὰ μέρα, ἀκούγοντας ἀπὸ μακριὰ τίς θρηνώδεις κραυγὲς του, ἔσπασε τὸ σχοινί του, ὄρμησε, κι' ἔσωσε τὸ παιδί ἀπὸ τὰ χέρια ἐνός κακοποιοῦ, πὸς ἠθέλε νὰ τοῦ πάρῃ τὰ φῶνια πὸς κούβαλοσε στὸ σταῖλο. Ἐν' ἀπὸ τὰ παιχνίδια τοῦ ἀλόγου μετὰ τὸ μικρὸ του φίλο ἦταν κιά αὐτὸ: Ὁ Τσέκος χωνόταν κάτω ἀπ' τὴν κοιλία του, περνοῦσε τὸ κεφάλι του ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μπροστινὰ πόδια τοῦ ἀλόγου και προσπαθοῦσε νὰ τὸ σηκώσῃ με τὴ ράχη του. Ἀν ἦταν δυνατὸ! Ἀλλὰ ὁ Ζαναμπέτης σήκωνε τότε τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο πόδι, γιὰ νὰ δῖνῃ στὸ παιδί τὴν ἐντύπωση πῶς τὸν σήκωνε ἐκεῖνο και νὰ τὸ εὐχαριστῆ!

Κρίμα πὸς δὲν ἔχω τόπο νὰ σὰς πῶ και τὸ τραγικό, τὸ συγκινητικὸ τέλος τῆς ἱστορίας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν διαβάσετε...

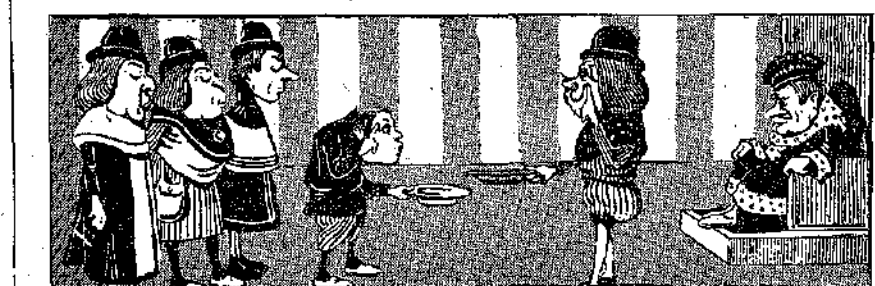
Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΚΙΤΣΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

9.

Σὲ λίγο, τὸ λευκὸ κι' ἄβρο πρόσωπο τοῦ δούκα Μημουάπτου ἦταν γεμάτο ἀπὸ μαύρες γραμμὲς, κύκλους, τόξα, τρίγωνα, δι τι πῆτε. Ἀκόμα

και στὴν ἀκρὴ τῆς μεγάλης ἀριστοκρατικῆς του μύτης εἶχε μιὰ μουντζουρίτσα. Οἱ παλατιανοὶ πὸς ἔβλεπαν, ἀγαδιασμένοι ἀντίκου, ἔκαναν μεγάλους κόπους γιὰ νὰ κρατοῦν τὰ γέλια. Κι' αὐτὸ γιὰτί δὲν ἠθέλαν νὰ γελᾶσουν

μπροστά στο βασιλιά, κι' έπειτα φοβούνταν μη διακόψουν με τὰ γέλια τους τὸ διασκεδαστικὸ «παιχνίδι» . . .

Ὁ βασιλιάς όμως, πού ὁ δούκας τοῦ γύριζε τὴν πλάτη καὶ δὲν μπορούσε νὰ βλέπει τὸ πρόσωπό του, παρατήρησε πὼς οἱ παλατιανοὶ κρυφολοῦσαν, κάτι καλόλαβε, κάτι ὑπωπευθήκε, καὶ φώναξε :

— « Εὐ, γιατί γελᾶτε ; . . Δούκα Μημουάπτου, γύρισε καὶ κατὰ μένα, νὰ σὲ ἰδῶ. »

Ἀμέσως ὁ δούκας γύρισε κατὰ τὸ βασιλιά. Κι' ὁ Πάντζαρος ὁ Πρῶτος, βλέποντας τὸ μουντζουρωμένον πρόσωπο τοῦ κοιμηνόμενου, γέλασε με τὴν καρδιά του, ὅπως δὲν εἶχε γελᾶσει οὔτε μιὰ φορά ἕνα χρόνον τώρα. Οἱ παλατιανοί, ἀφοῦ γελούσε κι' ὁ βασιλεύς, δὲν κρατοῦσαν πια τὴν ἰλαρότητά τους. Καὶ στὴ σάλλα τοῦ θρόνου ἀντήχησαν κάτι γέλια, μὰ καὶ γέλια ! . .

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Πλησίαζαν τὰ Χριστούγεννα καὶ στὰ παιδιά εἶχαν πει ἕνα σωρὸ ἱστορίες γιὰ τὰ φτωχόπαιδα πού δὲν εἶχαν μητέρα ἢ πατέρα γιὰ νὰ τὰ φροντίξῃ, πού δὲν ελάμβαναν ποτὲ δῶρα καὶ πεινοῦσαν καὶ κρύωναν στοὺς δρόμους. Καὶ μέσα σ' ἕλες αὐτὲς τίς ἱστορίες βρίσκονταν πάντα ἄλλα ἀγοράκια ἢ κοριτσάκια, πλούσια καὶ χαϊδεμένα πού τόχαινε νὰ συναντήσουν τὰ φτωχὰ αὐτὰ παιδιά καὶ νὰ μοιραστοῦν μαζί τους τὰ χρήματά τους ἢ τὰ παιχνίδια τους. Ὁ Γκὺ ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα εἶχε ἀκούσει μιὰ παρόμοια ἱστορία πού τοῦ

εἶχε φέρει δάκρυα στὰ μάτια καὶ τώρα ἡ θερμότερή του ἐπιθυμία ἦταν νὰ συναντήσῃ κανένα τέτοιο δυστυχισμένον φτωχόπαιδο γιὰ νὰ τοῦ χαρίσῃ ἕνα ὠραῖο κατακαίνουργο σελλῖνι πού τοῦ εἶχαν δῶσει. Ἦταν ἀπόλυτα βέβαιος πὼς μ' ἕνα τέτοιο ὠραῖο ἀσημένιο σελλῖνι τὸ φτωχὸ παιδί θὰ ἐβγαίνε γιὰ πάντα ἀπὸ τὴν δυστυχία. Εἶχε τὸ σελλῖνι αὐτὸ στὴν τσέπη ἀπὸ τὸ ναυτικὸ του κοστούμακι καὶ τοῦ ἔκλειγε τὰ χέρια. Ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἀντίκρυσε τὴ Σάρα, πού με τὸ καλόμπερο περασμένον στὸ χέρι της, με τὸ καλὶδὸ φόρεμά της, στεκόταν στὸ βρεγμένον πεζοδρόμιον καὶ τὸν κοίταζε με ὀρθάνοιχτα μάτια.

Ὁ Γκὺ ἔκαμε εὐθὺς τὴν σκέψη πὼς τὸ φτωχὸ ἐκεῖνο κορίτσι θὰ εἶχε πολλές ἡμέρες νὰ φάῃ. Ἦταν

πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴ νοσταλγία πού ἐνοιωθε ἡ Σάρα γιὰ τὴ γλυκεῖα οἰκογενειακὴ ζωὴ πού ζούσε αὐτὸ τὸ ἀγοράκι καὶ τὴ λαχτήρα της νὰ τὸ ἀγκυλιάσῃ καὶ νὰ τὸ γεμίσῃ φιλιά. Αὐτὸς δὲν εἶδε παρά ἕνα πράγμα μοναχά, πὼς τὸ κορίτσι αὐτὸ ἦταν πολὺ ἀδύνατο, πὼς τὰ μάτια της ἦταν βαθουλωμένα καὶ πὼς φορούσε παλιόρουχα. Στὴ στιγμὴ λοιπὸν ἔβαλε τὸ χέρι του στὴν τσέπη, ἔπιασε τὸ σελλῖνι του καὶ μ' ἕνα χαριτωμένον χαμόγελο πλησίασε τὴ Σάρα.

— Νᾶ, καυμένο φτωχὸ κορίτσι, εἶπε. Πᾶρε τὸ κατακαίνουργο σελλῖνι μου. Σοῦ τὸ δίνω, εἶναι γιὰ σένα.

Ἡ Σάρα τινάχτηκε καὶ γιὰ πρώτη φορά κατέλαβε πὼς ἐμοίαιζε σ' ἀλήθεια με τὰ φτωχόπαιδα πού ἄλλοτε σταματοῦσαν κι' ἐκεῖνα στὸ πεζοδρόμιον γιὰ νὰ τὴν ἰδοῦν νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τ' αὐτοκίνητό της. Τότε ἐμοίραζε αὐτὴ χρήματα ἕνα γύρω.

Ἡ Σάρα πρῶτα κοκκίνησε ὀστερα χλωμίωσε καὶ γιὰ μιὰ στιγμή νόμισε πὼς θὰ τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ δεχθῇ τὸ σελλῖνι πού τῆς πρόσφερε ὁ μικρούλης.

— ὦ, εὐχαριστῶ πολὺ, εἶπε, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ πάρω, ὄχι, σᾶς παρακαλῶ.

Ἡ φωνὴ της ἐμοίαιζε τόσο λίγο με τὴ φωνὴ τῶν μικρῶν ζητιάνων τοῦ δρόμου καὶ ἡ στάση της ἦταν

τόσο πολὺ ἡ στάση ἐνός παιδιοῦ με καλὴ ἀνατροφή, ὥστε οἱ δυὸ ἀδελφές τοῦ μικροῦ, ἡ Βερονίκη, πού στὴν πραγματικότητά λεγόταν Μπέσση καὶ ἡ Κλοττίδῃ πού τὸ ἀληθινὸ της ὄνομα ἦταν Νόρα, ἔσκυφαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου νὰ κοιτάξουν.

Μὰ ὁ μικρούλης δὲν ἐνοούσε νὰ πᾶχῃ χαμένη ἡ γενναϊὸδωρη προσφορά του.

— Πῶς ; καυμένο φτωχὸ κορίτσι, ἐπέμενε, πρέπει νὰ τὸ πάρῃς. Εἶναι δικὸ μου καὶ εἶναι ἕνα δρόκλῃρο σελλῖνι. Μ' αὐτὸ μπορεῖς νὰ φᾶς ὅλη τὴν ἡμέρα.

Στὸ παιδικὸ του προσωπάκι ἦταν ζωγραφισμένη τὸση ἀφέλεια καὶ τὸση καλωσύνη καὶ φαίνονταν τόσο φανερά πὼς ἕνα ὄχι θὰ τὸν λυπόσεσ κατάκαρδα, ὥστε ἡ Σάρα κατέλαβε πὼς ἔπρεπε νὰ δεχθῇ τὸ σελλῖνι γιὰ τί ἄλλοιως θὰ φαίνονταν σκληρόκαρδη. Ἐβαλε λοιπὸν ὅλη τὴν ὑπερηφάνειά της κατὰ μέρος καὶ με μάγουλα κόκκινα ἀν φωτιὰ πῆρε τὸ σελλῖνι.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε. Εἶσαι ἕνα καλὸ, ἕνα πολὺ καλὸ καὶ εὐγενικὸ ἀγοράκι.

Καὶ ἐνῶ ὁ μικρὸς ἐμπαινε γεμάτος χαρὰ στὸ αὐτοκίνητο, ἡ Σάρα συνέχισε τὸ δρόμο της δοκιμάζοντας νὰ τοῦ χαμογελάσῃ, μὲλο πού ἡ καρδιά της κτυποῦσε δυνατὰ καὶ τὰ μάτια της εἶχαν θολώσει ἀπὸ τὰ δάκρυα.

Μόλις τὸ αὐτοκίνητο ξεκίνησε, τὰ κορίτσια ἄρχισαν καὶ τὰ δυὸ μαζί νὰ μαλλώνουν τὸν ἀδερφό τους.

— Ντόναλτ ! (αὐτὸ ἦταν τὸ ἀληθινὸ ὄνομα τοῦ Γκὺ), γιὰ ποιὸ λόγο ἔδωσες ἐλεημοσύνη σ' αὐτὸ τὸ κοριτσάκι ; εἶπε ἡ Μπέσση αὐστηρά. Εἶμαι βέβαιη πὼς δὲν ἦταν ζητιάνα.

— Ἀλλοστε, οὔτε τὸ ὄφρος της, οὔτε οἱ τρίποι της τὸ εἰδείχναν, πρόσθεσε ἡ Νόρα.

— Οὔτε καὶ ζητοῦσε τίποτε, συνέχισε ἡ ἀδερφή της. Γιὰ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκα μήπως θυμώσῃ. Καταλαβαίνεις, Ντόναλτ, δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστο στοὺς ἀνθρώπους πού δὲν ζητοῦν ἐλεημοσύνη νὰ τοὺς παίρῃ κανεὶς γιὰ ζητιάνους.

— Μὰ νᾶ, δὲ θύμωσε, διαμαρτυρήθηκε ὁ Ντόναλτ, κλονισμένος κάπως ἄλλὰ χωρὶς νὰ ἔχει ἀκόμη πεισθῇ. Μοῦ γέλασε καὶ μοῦ εἶπε πὼς εἶμαι ἕνα πολὺ καλὸ καὶ εὐγενικὸ παιδάκι. Κι' αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια

γιατί τῆς ἔδωσα τὸ κατακαίνουργο σελλῖνι μου.

Ἡ Μπέσση καὶ ἡ Νόρα κοιτάχτηκαν.

— Μιὰ ἀληθινὴ Ζητιάννα δὲν θὰ σοῦ ἔλεγε εὐχαριστῶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, εἶπαν. Θὰ σοῦ ἔλεγε : Εὐχαριστῶ, ἀρχοντόπουλό μου, ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ καλά καλὰ καὶ ἄλλα τέτοια πού λένε οἱ Ζητιάνοι.

Ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ φαντάζεται ἡ Σάρα ἀπὸ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ τὰ παι-

ρίτσι πού δὲν εἶναι Ζητιάννα» ὄνομα κάπως μακρὸ καὶ δυσκολοπρόφερτο ὄνομα γιὰ τὰ μικρότερα πού πολὺ συχνὰ τὸ παραμόρφωναν κατὰ τὸν ἀσταιότερο τρόπο.

Ἡ Σάρα κατὰφερε με πολλὴ δυσκολία νὰ ἀνοίξῃ μιὰ τρύπα στὸ σελλῖνι πού τῆς ἔδωσε ὁ μικρὸς καὶ νὰ τὸ κρεμάσῃ στὸ λαιμό της με μιὰ στανὴ κορδέλλα. Ἡ ἀρσάισή της πρὸς τὴ Μεγάλῃ οἰκογένεια ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ μικρὸ περιστατικὸ καὶ προσκολλήθηκε σ' αὐτοὺς, ὅπως ἄλλωστε ἔκανε καὶ γιὰ κάθε τί πού μποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ. Ἡ συμπαθειά της γιὰ τὴν Μπέκυ μεγάλωνε μέρα με τὴν ἡμέρα καὶ περίμενε κάθε φορά με ἀνυπομονησία τίς δυὸ ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας πού ἔκανε μᾶθημα γαλλικὸ στίς δυὸ πρώτες τάξεις.

Οἱ μικρὲς τὴν ἀγαποῦσαν πολὺ καὶ ἄρκετὲς ἀπ' αὐτὲς ἔπιαναν μὲς στὰ χερράκια τους τὸ δικὸ της τὴ στιγμὴ πού στεκόταν μπρὸς ἀπὸ τὸ θρανίο τους καὶ μαλώναν μεταξὺ τους ποιά θὰ κάτῃ στὴν πρώτη σειρά γιὰ νὰ βρισκεται πιὸ κοντὰ της. (Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΥΟ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΡΟΪΔΗ

Ὁ Ἐπὶ Ἐκείνου Γεννάδιος, ὁ περίφημος ῥήτορας, κάποτε, πενόμενος θανεῖσταικε βιβλία ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη καὶ τὰ πούλησε. Ἐφορὸς τῆς Βιβλιοθήκης ἦταν τότε ὁ Ἐμμανουὴλ Ροῖδης, πού εἶταν τὸ ἔμαθε, θύμωσε πολὺ καὶ κατηγοροῦσε τὸν Γεννάδιο ἀναφανθόν. Ὁ

Γεννάδιος, πού εἶχε καὶ μεγάλο κωμπέ, πῆγε στὴ Βιβλιοθήκη γιὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Ροῖδῃ τὸν λόγο.

— Κύριε ἐφορε, ἄρχισε, εἶπατε ὅτι ἀπώλεσα τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἐδανείσθην...

Μὰ ὁ Ροῖδης τοῦ τόκοψε ἀμέσως : — Δὲν εἶπα ὅτι τὰ ἀπώλεσατε, εἶπα ὅτι τὰ ἐκώλησατε !

Ὁ ἴδιος Γεννάδιος, ὑποψήφιος μιὰ φορὰ βουλευτής, λιγοστοὺς ψήφους πῆρε παντοῦ, καὶ στὸν Μαραθῶνα ἕνα καὶ μόνο. Ὅταν τὸ ἀκούσε αὐτὸ ὁ Ροῖδης, εἶπε :

— Δὲν σημαίνει, εἰς προσεχέες ἐκλογὰς ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ... διπλαστούς !

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἡ Μικρὴ Μηγέρα Πλοίαρχος Νέμος (Μεγ. Τάξις Α' Βραβείον)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ (ἴδε ἀποτελέσματα στὸ 30ὸ φυλλάδιο σελ. 268).

Τὸ πτάγμα με τὴν κουβέρτα Σεβα (Μικρὴ Τάξις, Β' Βραβείον)

Τὸ παιδάκι στὸν καθρέφτη Ρεπόρερ (Μεγ. Τάξις, Β' Βραβείον)

Ἀδελφικὴ ἀγάπη Μορχάουζεν (Μικρὴ Τάξις, Β' Βραβείον)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥΝΗ ΓΑΛΗΝΗ

Μιά λάμπα την κάμαρα άχνα έχει ρο- [δίνει] σαν του ήλιου το χάδι, όταν γένοι [στη δόση] και γύρω της λίμνη από φως ήσυχάζει σπογγή και σιωπή από τη λάμπα στε- [λάζει] που απόψε την κάμαρα άχνα έχει ρο- [δίνει].

Γαλάζιο σκοτάδι άγκαλιάζει το σπίτι το σφάνιο χαμόγελο του Άποσπερίτη μέσα από το τζάμι μας στέλνει η νυ- [χτιά].

Τά φώτα της πόλης αστράφτουν χρυσά μέσα στο σκοτάδι που ζώνει το σπίτι.

Οι γοργόκυκλουσες σταμάτησαν οι ώρες. Εκκίνησαν ήχοι απ' τις άγνωστες χώρες κι ήρθε δνειροσκέλετρα θεϊκή συμφω- [νία] να σπύρη την κάμαρα άχνα με την άρμονία.

Στην κάμαρα γύρω σταμάτησαν οι ώρες.

Στίχοι τραγουδούν σε παιδιάρια χείλη, αστροκόσμοι πλάθονται μέσα μας κι [ήλιοι]...

Πετώντας στών ήχων τις άυλες φρε- [ρούδες] άτέλειωτες βλέπομε μπρός μας τις ρο- [γές]...

Κι' οι στίχοι κυλούν στα παιδιάρια χείλη.

Και νιώθουμε δλόβαθα τόση γαλήνη μές στην άγκαλιά της νυχτιάς που μές [πλέκει]

μιά άκτινα της πάντα θα μείνη στο νο- [νός]... σά φως του μεγάλου καθάριου ούρα- [νού]...

Και η νύχτα σταλάζει στον κόσμο γα- [λήνη].

Ροξελάντα [Α]

ΤΟ ΡΟΛΟΙ ΠΟΥ... ΠΕΘΑΝΕ...

Ήταν ένα άπριλιάτικο πρωινό τώρα και λίγα χρόνια.

Όλοι στο σπίτι είχαν σηκωθεί και έκαιγαν το πρωίνο γάλα τους στην τραπεζαρία. Έγώ—θά ήμουν 4—5 χρό- νων—, έκαιγη την ημέρα είχα ξεπνήσει ένως κι και προσπαθούσα να πηδήσω τά... έμπόδια που είχαν βάλει μπροστά στο κρεββατάκι μου για να μην πέσω τη νύχτα.

Και να που με μιά τούμπα βροθήκη στο πάτωμα με τα πόδια ψηλά. Άχ! έπί τέλους θα μπορούσα να πιάσω στα χεράκια μου το περιφημο ρολόι, και ν' ανακαλύψω τον παράξενο άνθρωπο που ήταν κρυμμένος μέσα εκεί και έκανε τι- κτάκ. Άλλά πώς να φτάσω την σιφονι- ρα που εγώ ήμουν ένα τόσο δά κορι- τσόκι;

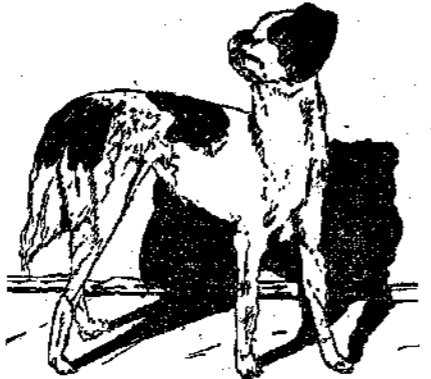
Σαφνικά, φώναξα χτυτώντας τα χε- ράκια μου χαρούμενα. Ά! τί χαρά, τί χαρά! Έλα δώ σκαμνάκι μου. Έτσι μπράβι!

Έβαλα το σκαμνάκι μπροστά στην σιφονιέρα, ανέβηκα επάνω. Άχ! λίγο άκονη και θά έπρταν' σηκώθηκα στις μύτες τών ποδιών μ. .. Έκασα την ίσοροπία μου, το σκαμνί κουνήθηκε, έγω θέλοντας να στερεωθώ πιάστηκα απ' το πετοστάκι που ήταν απάνω στο κομμά. Μά το σκαμνί άναποδογυρίστη- κε, έγώ έπεσα κάτω και καθώς τρόβηξα το πετοστάκι πάρεω τούμπα το ρολόι. Έβουχός ή μαμά που ήταν στην τρα- πεζαρία δέν άκουσε τον θόρυβο.

Σέ λίγο σηκώθηκα και πιάνοντας το σπασμένο πιά ρολόι το κόλλησα στο αυ- τί μου. Άλλά... το τικ-τάκ δέν άκούγό- ταν πιά. Τάτε άρχισα τα κλάμματα και τις φωνές:

«Έ! έ! μαμά! τό... λο, λόι πέ...σανς! Βασίλισσα τών Ρόδων [Γ]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το σκυλάκι μου Στίβο της Άντυ Κόγκκα

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΕΥΠΝΗΜΑ

Μόλις θα άνακάλυπτα την Άμερι- κή... ένα παρατεταμένο και δαιμο- νιώδες κουδούνισμα με βγάζει από το δνειρό μου και από τους κόλπους της φαντασίας μου. Είναι εκείνο το κα- λιοζυντηγήρι, που κάθε πρωί με ξυ- πνά. Και τί πρωί που είναι... μόλις 7 ή 8 ώρα. Με ένα πελώριο χαρμουρη- τό άνοιγο τα μάτια μου και βλέπω ότι δυστυχώς δέν εύρίσκομαι στο κα- ράβι που θα άνεκάλυπτα την Άμερι- κή, άλλα στην μικρή κάμαρά μου.

Τήν ήσυχία της κάμαράς μου έρχε- ται να διακόψη η ύπηρετρια, που μπαί- νει για να άνοίξη το παράθυρο. Μιά άκτινα έρχεται και πέφτει στα μάτια μου, είναι άδύνατο να καθήσω πλέον

στο κρεβάτι. Τα κοκόρια φωνάζουν και οι τεχνικές του γαλατά κτυπούν με ένα δαιμονισμένο θόρυβο. Σηκώνο- μαι με μισόκλειστα τα μάτια από τον βραδυών έπνο και πηγαίω να πλυ- θώ. Ούφ τί βάσανο που είναι και αυτό, ύστερα από την ζέστη του κρεβ- βατιού να πλυθής με κρύο νερό.

Τέλος άποφασίζω και χώνω το πρό- σωπό μου μέσα, και πλένομαι. Γίγηκε κι' αυτό, τώρα πρέπει να ντυθώ, να βάλω τα παπούτσιά μου. Κατά το διά- στημα που ντύνομαι ένας άπερογλαπτός θόρυβος βασιλεύει σε όλο το σπίτι. Πιάτα κτυπούν,καρέκλες σέφρονται, πα- ράθυρα άνοιγονται. Έπί τέλους έντύ- θηκα, πηγαίω τώρα να πιώ το γάλα μου για να μην φύγω νηστικός. Έξα- φνα θυμίζω ότι πρέπει να έτοιμά- σω την σάνκα μου για το σχολείο η- γαίω και την έτοιμάζω, ή μητέρα μου όμως φωνάζει ότι το γάλα μου πάγω- σε. Άποτελειώνω το φαγητό μου και έπιτέλους φεύγω για το σχολείο. Άσπρος Δύκος [Γ]

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΒΙΚΙΓΚΣ

Πρός τη νίκη τραβά θαρρετός ό λαός μας. Τόν πικρό το θάνατο κανείς δέν φοβάται. Δαμποκοπούν οι άσπίδες μας...

Χωρίς φόβο όρμηδμε στο σκατωμό τη πεδιάδα. Κι' οι πρόγονοί μας έτσι έκαιαν. Σφυρίζουν τα βέλη, οι άσπίδες κροτούν. Πίσω απ' το πέρασμά μας ή μάθη νύχτα δ' άλωθθί.

Καβέλλα στο άι μας τραβούμε στην τύχη. Κανείς δέν έχει τι μπορεί να συμβή. Οι άντρες πεθαίνουν στη μάχη. Μιά γυναίκα θρηνηί μακρού!...

Τα σπαθιά βγάζουν σπύδες... Με μαρμάρινη καρδιά προχωρούμε. Κι' άν έμεις σκοτωθούμε, ό άγώνας θα ζήση. Ό θάνατός μας δέν θάναι παρά το ξε- κίνημα! (Διόσκειψ απ' το Γερμανικό) Έθνηκόν Έδεώδες [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό Τάρος σ' ένα φίλο του: —Πες καμμά κουταμάρα να την στείλω στη «Διάπλασι» για Παιδικόν Πνεύμα. (Παλιό) Συρριανόπουλο

Ά μαμά με θυμώ! —Άντωνάμη! Στο ντουλάπι είχα βά- λει χτές δυό άχλάδια. Πώς σήμερα βρίζω ένα μανάκι; —Άντ' αντείναι, μαμά μου, και δέν είδα και το άλλο. Τάρος

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ

Άθήνας, 42 οδός Έδριπίδου την 24 Ιουνίου 1940

ΟΤΑΝ θα διαβάζετε αυτό το φυλλάδιο, οι περισσότεροι θα έχετε τελειώσει τις έξετάσεις σας και θα περιμένετε τοδ βα- θμούς σας, για να μου τούς γράψετε να χαρβά κι' έγώ. Πολλοί έπίσης θα έτοιμά- ζεσθε για το καλοκαιριό σας ταξίδι, που θα σάς μεταφέρει στην έξοχή όπου θα πε- ράσετε τις άκοπές. Πάντα θα είναι εμ- χάριστες' άλλα, σάς το θυμίζω, θα είναι άκόμα πιο εμχάριστες άν, φεύγοντας, πά- ρετε μαζί σας ένα, δυό, τρεις καλιούς μου τόμους...

Το άρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο του Ί- ουλλίου, θα είναι δωδεκάσέλιδο. Θα το πε- ριμένετε βέβαια με άναπομονηρία' άλλα, όσοι θα φύγετε, μην ξεχάσετε να μου στείλετε το γρηγορώτερο τη νέα σας δι- εύθυνση, για να μην άργήση να σάς έλθω.

ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Στο ποίημα «Άν...» του Κίπλεγκ, που δημοσιεύθηκε κατά μετάφραση του κ. Σιγούρου στα προηγούμενα φυλλάδια, έγι- νε ένα σπουδαίο παράοραμ: του έκτου δι- στίχου —μετρήσε— παρελείφθηκε ο πρώτος στίχος και τυπώθηκε λανθασμένος ο δευ- τερός. Θα σδούστε λοιπόν αυτόν τον δευτε- ρό στίχο, που αρχίζει: «τόν Θραμβό ή τόν Όλεθρο», και θα γράψετε στη θέση του αυτούς τους δυό:

άν μπορείς τό ίδιο να σταθής κι' όμοια ψυχή να δείξής στον Θραμβό ή στον Όλεθρο που κα- πασε θα σμίξής.

Να το διορθώσετε άμεσα με πένα ή με μολύβι στο κάτω περιθώριο της σελίδας για ναχτες οσοσο κι' άκέραιο το περιφημο αυτό ποίημα.

«ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ»

Ό καλιός μου φίλος Κωνσ. Μ. Καλ- λας—Ναυάκι της Άθήνας πριν από 23 χρόνια—έτύπωσε τελευταία ένα κομ- φίτατο απέξω και λαμπρότατο από μέσα βιβλίο. Τα «Σημειώματα» του Καλλία εί- ναι σκέψης του, στοχασμοί του, άπάνω σε διάφορα θέματα ή ζητήματα, κοινωνικά, φυσολογικά, αισθητικά κτλ. Και τα συ- αίνων στη νεολαία, γιατί στηρίζονται σε όγείωστα, στερεώτατα θεμέλια, και τένουν να μαρφώσουν σε συμβουλές, αν άποθήκες, έπίσης δικείς, δυνατούς, τίμους χαρακτήρες. Τιμή του βιβλίου 3ρ. 80 στα Βιβλιοπωλεία.

Μά ναί, Διάνα, ήταν τυπογραφικό λά-θος στην άπάντησή σου εκείνη Έγραφες «τά χειροκροτήματα μου σδύσαν τελευταία στην αήθουσα» και όχι «στην τελευταία αήθουσα» που δέν λέει τίποτα. Έμχαριστώ και πάλι για την προπαγάνδα που μου κάνετε στο σχολείο.

Τά συλλυπητήριά μου, Στέφανε Άμά- ροντε, για το θάνατο της γιαγιάς και της θείας. Δυό πένθη σε τόσο μικρό διά- στημα, μεγάλη δοκιμασία, άλλα δ' Θεός παρηγορεί. Τα κομμάτια σου εκείνα θα είναι άμέμα στα όπο κρταίν.

Στοιχειωμένο Καράβι, που είχες αδ- τές τις ημέρες τά γενέθλιά σου, να τά έ- κατοστήσης. Ναί, τώρα που είναι «πο- μάγγλη κατά ένα χρόνο», να μου στείλνης και κομμάτια για τη Σ.Σ.Σ., άλλα νά τά

γράφες χωριστά το καθένα, και τά επί- κειρά σου να τά έχω ναρίτερα. Χχι τ' άνοητιάκα τώρα το καλοκαίρι. Άς είναι άθι τά διαβάσω και θά σου πω.

Σανθε Έσπέστη, πολύ μ' εμχαρίστησε το πρώτο σου γράμμα που μου έμαθε τις άσυχολίες σου, τις κλίσεις σου, τις προτι- μήσεις σου. Είναι πολύ καλό παιδί κι' ε- πιθυμώ να μου γράψης συχνά. Έλπίζω να προβιθάθης. Το σκίτσο άρκετά κα- λά καμωμένο, άλλα το θέμα... οι καλέ- γηροι τί σχέση έχουν με μās;

Πολύ με συκίνησε και το γράμμα τών μαθητριών της 5' του Προτύπου, από τη Ράλσιο Άκαδημία Θηλέων Παρισιώς, που μου έλεγε τί φράσι που πέρασαν αυτό το χρόνο με το φυλλάδιό μου—ένα ε- κπαινε έλη ή τάξη—που το διάβαζαν με την καλή τους δασκάλα κι' είχαν τόση εμχαρίστηση...

Έθνηκόν Έδεώδες, άπαντώ σε δυό γράμματά σου. Και πρώτα—πρώτα δ' εμ- χαριστώ που το έσοπάθωμά σου θανατή- ρώση στο μέλλον, όπως λογαριάζεις, το έσοπάθωμα της διαλυθείσης «Σοντροφίας». Ναί, στα Κρητογραφικά, κάθε γράμμα της αρχικής λέξης πρέπει να είναι αρχικό τών παραγώγων' άλλα το γράμμα που, στην αρχική λέξη, δικάζει δυό και τρεις φορές μόνο μια φορά το παίρνουμε γι' αρχικό. Π. χ.: ΜΑΑΑΓΑ, άλλα, λάμα, γάλα—τίποτ' άλλο.

Άν άμφιδάλλω, Πλούταχε Νέμε, για την έπιτυχία σου σ' όλα τά μαθήματα. Χάιρω που είσαι ο πρώτος του Σχολείου στα Νεοελληνικά, και περιμένο ζωηρότα- ρη τη δρασή σου σε μένα τώρα τις δια- κοπές. Έπίσης και το έσοπάθωμα που μου δπόσχεσαι.

Χάιρω, Ροδόλφε, που «φωτίστηκες» από τον άδελφό σου και θέλησες και ού να γίνης διαπλασόπουλο. Θα είδες την έγ- κριση του ψευδωνύμου σου. Και τώρα πε- ριμένο.

Σόνια, και το δικό σου ψευδώνυμο άνε- κρινα και χαίρω πολύ. Μά γιατί θηλυκό, άφοδ είσαι άγόρακι; Και θέλεις να το κρατήσης ως να μεγαλώσης; Ά, μπά! το χρόνο να τάλλάζεις, άρσενικό ή τυ- λάχιστο οιδέτερο.

Κάνας λέθος, Τζιά, γιατί η Άατε Ί- ράμ δέν μένει στην Κέρκυρα. Η «Κυρια- κή» θα προκηρυχθί όταν θα δημοσιουθούν τάποτελέσματα της τελευταίας. Καλώς να έλθης, σε περιμένο.

Έλπίζω, Ταυρομάχε, πως και σάλλα μαθήματα θα έγραφες καλά δυο και στα Λατινικά. Περιμένο την «μαδακή είσοδο- λή» τών φίλων σου κι' εμχαριστώ πολύ για τις καλές διαβήσεις.

Ίσα-Ίσα, Ηρακλή, σήμερα ξανάρθε ή σειρά της πολύ καλής Συλλογής σου. Τα διαπλασιακά σου Έπιγράμματα ήταν άρ- κατά έπιτυχημένα, κι' ένα ή δυό ώραίο- τατα. Χαιρτισμούδς σ' όλους κι' ιδιαιτέρως στον άξέχαστο μου Ρασπουτίν.

Στοιχειωμένο Γεφύρι, τώρα βέβαια θα τελειώσες τις έξετάσεις σου, θα ήρθες πρώτη και θα πήγες να περάσες ένα ω- ραίο καλοκαίρι στη Γλυφάδα Παριμένο να μου τά έπιδωθώς όλ' αυτά, και να μου γράψης συχνά, και να μου στέλνης και κομμάτια για τη Σελίδα.

Κι' από σένα, Καπετάν Νικηφόρε, περιμένο πολλά τώρα που ήσυχασες, και μέλιστα άφοδ είχες ή μου γράψης από το Γενάρη. Έμχαίρω να βρή σε καλό ατέη ή «τροποποίηση» του Συλλόγου σας.

Έλης, Άπολλώνιος, καλά τά κατ' έφες, να πάρες και βραβειο, μ' όλες τις άπου- σίες που έκινες τότε με το πόδι σου. Ναί,

του χρόνου θάναι πιο δύσκολα, όπως σοθ λέει κι' η μαμά' μά και ού θα είσαι έ- να χρόνο μεγαλύτερος και... φρονιμώτε- ρος. Περιμένο να μου έναστείλης και για τη Σελίδα.

Ναί, Νεφέλη, ή Α. Ι. ένεγράφη και σ' εμχαριστώ για το «οικογενειακό» έσο- πάθωμα. Η Α. Κ. έχει, δέν ένεγράφη ά- κόμα, και πρέπει να της το έναπέξης. Ό κ. Ε. νομίζει πως έλαβε τότε ένα γράμμα σου άλλα δέν εμχαίρεσθε να σοδ άπαντή- ση. Θα είναι στα άναπάντητα—δυστυχώς έχει πολλά—και θά φέξη μιά απ' αυτές τις ημέρες να το βρή.

Σίφουνα, το άπολυτήριο βέβαια θα τό- χης τώρα στην τόση σου, έκτός... άν το φύλαξες στο συρτάρι. Για τις εισαγωγικές δέν πιστεύω θα νά σοδ χρεϊάσεται και «μελέτη έως θανάτου»!... Ναί, κατά λά-θος παρελείφη, από τη δεύτερη συνέχεια, να δηλωθί πως το κομμάτι σου εκείνο είναι παράφραση από το γαλλικό του Pierre Loti.

Φοίβε, σοδ λοιπόν είσαι ό Γίβργος που άνάφερε στα διηγήματά της η Ίρσκι, κι' η Έθνομουλα ή άδερφή σου; Όσα λοιπόν σ' έγνώρισα πριν σε γνώρισα κι' έκαιες καλά που μου το έγραφες. Το κομμάτι σου δέν το διάβασα, άλλα βέβαια που άν άποροφόψ, πρέπει να μου στείλνης άλλο, κι' άλλο, ως που να μάθης.

Πολύ καλό, Άλκαίε, οι βραμιοί σου του προτελευταίου διμήνου κι' εμχαίρω να πάρες τοδ ίδιους, άν όχι κι' άνήτερος και στις έξετάσεις. Κατά τη Στατιστική σου λοιπόν, κατά την Α' Έξαμηνια δημοσιου- θηκαν στη Σ.Σ.Σ. 80 κομμάτια από 63 διαπλασόπουλα, και τα περισσότερα ήσαν του Σίφουνα (5), του Άδολφ (5) του Μελιόλα (4), του Νηχιτάργουδου (4) και του Προμόχου της Έλευθερίας (5) Μά τη διαφορά πως και τά τρία του τε- λευταίου αυτόο πήραν [Α] ενώ τών άλλων τά περισσότερα πήραν [Β]. Έτσι;

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

«Σε σήμερα έλαβα και τά εγές: «Από το Φαίθρα», «Καταβίχη», «Ο Παγωτατζής», «Ο διάδοχος», «Που το πνεθμα του Σχολείου μας», «Σκέψεις», «Πρώε κάποιο φόσημα», «Τό σπουργτάκι», «Ένα σπουρόπωμα στην άκρογαλιά», «Ρω- μαντικό Ηλιοβασιλευμα».

Η Διακλεισις άσπάζεται τοδ φίλους της Έδάννας (δίοκοφα έκείτες που έφυ- γαν κι' έλιπίω να σκαπληρθούν κατά το ταξίδι στη Νιγρίτα' δ κ. Ε. θά σοδ στείλη για το βραβειο σου ένα βιβλίο του με άφιέ- ρωση χωρίς να πληρώση τίποτα παραπάνω) και τη έπιτυχία στο διαγωνισμό: Γιοιάθδια- βολάνι (χάιρω για όλ' αυτά που μου γρά- φεις) καλή έπιτυχία, περιμένο) Διστι(κα- λά είναι, θά δημοσιουθούν, άλλα όχι ά- μέσως, γιατί προηγούνται πολλά) Έξω του Μουριά (οι λύσεις δεκτές' σοσι μου γράφουν συχνά δέν μπορούν—κατ' άνάγκη- νη—ναχουν άπάντηση σ' όλα τους τά γράμματα' αυτό που με ρωτήε δέν το έξο- ρώ) Ουάβερλεψ (έστεϊλα 7 τετραδία) Έξωσε (μετάφραση δέν έστεϊλες' μόνο το αντίγραφο του γαλλικού «Le coup»)
Ποδηλάτρια (σοδ το ενέκρινα και χάιρω πολύ για όλα και για την έπιδουή σου στα άθλητικά' σοδ έστεϊλα 3 τετραδία) χαρτεϊσματα στον άδελφό σου' θά μου γρά- φης και σοδ συχνά σαν έκείνον;) Δακτυ- σμένο Χαμόγελο (εμχαριστώ για τά κα- λά κι' ώρατα λόγια) λυσόκαρτο και 10 τετραδία έστεϊλα) Άνυπότακτο Ναυάκι (στο έρχόμενο θά σοδ άπαντήσω και στα

